

KAMENJAK

ŽUPNI LIST ŽUPE PROROKA ILIJE U KRUŠEVU

MOSTARSKO-DUVANJSKA BISKUPIJA   Godište XII., br. 2(26)/2013.

POPIS ŽUPLJANA 2013. GODINE

Na početku godine, istina ne svake, sastavim grafikon s popisom domaćinstava i brojem osoba (čeljadi) po domaćinstvu. U pojedinim godištim sastavljao sam i opširnije grafikone s popisom trgovina i drugih radionica i radnji.

U ovoj godini odlučio sam napraviti opširniji popis, s više pokazatelja. Rezultate popisa dobro je objaviti u Kamenjku da bi tako bili dostupni svim Kruševljanima.

U ovom Kamenjku možete čitati:

- Popis domaćinstava i broj župljana 2013. godine
  - Ženidba, udaja i bračne zajednice
  - Djeca i srednjoškolci
  - Mladi na učilištima, mladići i djevojke do tridesete godine života
  - Broj domaćinstava s čeljadima
  - Dvadeset godina Matice krštenih i Matice umrlih
- Izumiranje Kruševa
- Pohađanje nedjeljnih i blagdanskih misa

Bilo bi dobro, uz dosadašnje različite popise koje smo obavili, napraviti i popis raseljavanja župljana Kruševa s osvrtom na raseljavanja prije i nakon Drugoga svjetskog rata, te za vrijeme Drugoga svjetskog rata.

Popis župljana 2013. godine

Ovaj popis sam sastavljao od Nove 2013. godine do kraja ožujka. Zbog mnogobrojnih drugih župnih obveza popis sam odgađao za slobodnije vrijeme pa se zato s konačnim popisom oduljilo sve do ožujka.

Uz stalne osobe u domaćinstvu, navodio sam i one osobe koje nisu sa stalnim boravkom u Kruševu, ali se vode kao članovi obitelji. Riječ je o studentima i drugim osobama za koje se može reći da se vode sa stalnim boravkom u Kruševu. Takvih je u Kruševu 21 osoba.

Godina vjere 2012.
2013.

Vikend domaćinstva, u svakom mjestu ima po koja kuća (dom) u kojoj članovi domaćinstva budu povremeno u Kruševu. Pojedina domaćinstva održavaju vezu sa župom, a pojedina nikako osim u slučaju interesa. Oni koji povremeno žive u Kruševu, a održavaju vezu sa župnim uredom je 36. Popis vikend domaćinstava nije u svakoj godini isti, nekada ih bude više nekada manje. Teško je to odrediti koje je domaćinstvo vikend domaćinstvo, koje nije. Bude

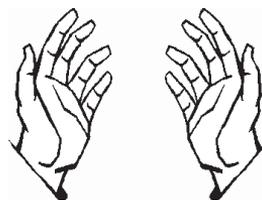
onih koji kažu kroz godinu da ih se vodi za stalna domaćinstva, a bude i onih koji kažu da ih se ne vodi nikako. Kako rekoh, obično vodim one koji budu u blagoslovu kuća ili koji kroz godinu održavaju barem neku vezu sa Župnim uredom. Za vikend domaćinstva nisam navodio broj osoba u domaćinstvu.

Domaćinstava s brojem osoba 2013.

Čula	broj domaćinstava 86	broj osoba 323
Krivodol	broj domaćinstava 79	broj osoba 241
Podgorje	broj domaćinstava 55	broj osoba 167
Selišta	broj domaćinstava 46	broj osoba 137
Sretnice	broj domaćinstava 85	broj osoba 276
Ukupno	broj domaćinstava 342	broj osoba 1.144

Vikend domačinstva 2013.

Čula	14
Krivodol	8
Podgorje	5
Selišta	1
Sretnice	8
Ukupno	36

Prosjeak osoba po domačinstvu

Čula	domaćinstava 86	prosjeak osoba po domačinstvu 3	75
Krivodol	domaćinstava 70	prosjeak osoba po domačinstvu 3	44
Podgorje	domaćinstava 55	prosjeak osoba po domačinstvu 3	06
Selišta	domaćinstava 46	prosjeak osoba po domačinstvu 2	97
Sretnice	domaćinstava 85	prosjeak osoba po domačinstvu 3	27
Ukupno	domaćinstva 342	prosjeak osoba po domačinstvu 3	34

Broj osoba po domačinstvu

Domačinstva s jednom ili dvije osobe

Čula	14 obitelji s 1 osobom	16 obitelji s 2 osobe
Krivodol	10 obitelji s 1 osobom	20 obitelji s 2 osobe
Podgorje	12 obitelji s 1 osobom	13 obitelji s 2 osobe
Selišta	14 obitelji s 1 osobom	9 obitelji s 2 osobe
Sretnice	12 obitelji s 1 osobom	23 obitelji s 2 osobe
Ukupno	62 obitelji s 1 osobom	81 obitelj s 2 osobe

Domačinstva s tri i četiri osobe

Čula	10 obitelji s 3 osobe	12 obitelji s 4 osobe
Krivodol	7 obitelji s 3 osobe	12 obitelji s 4 osobe
Podgorje	10 obitelji s 3 osobe	7 obitelji s 4 osobe
Selišta	6 obitelji s 3 osobe	6 obitelji s 4 osobe
Sretnice	15 obitelji s 3 osobe	13 obitelji s 4 osobe
Ukupno	48 obitelji s 3 osobe	50 obitelji s 4 osobe

Domaćinstva s pet i šest osoba

Čula	19 obitelji s 5 osoba	8 obitelji sa 6 osoba
Krivodol	8 obitelji s 5 osoba	9 obitelji sa 6 osoba
Podgorje	7 obitelji s 5 osoba	6 obitelji sa 6 osoba
Selišta	5 obitelji s 5 osoba	4 obitelji sa 6 osoba
Sretnice	14 obitelji s 5 osoba	6 obitelji sa 6 osoba
Ukupno	53 obitelji s 5 osoba	33 obitelji sa 6 osoba

Domaćinstva sa sedam i osam osoba

Čula	3 obitelji sa 7 osoba	2 obitelji sa 8 osoba
Krivodol	4 obitelji sa 7 osoba	0 obitelji sa 8 osoba
Podgorje	0 obitelji sa 7 osoba	0 obitelji sa 8 osoba
Selišta	2 obitelji sa 7 osoba	0 obitelji sa 8 osoba
Sretnice	1 obitelj sa 7 osoba	1 obitelj sa 8 osoba
Ukupno	10 obitelji sa 7 osoba	3 obitelji sa 8 osoba

Domaćinstva s devet i deset osoba

- Čula: devet i deset osoba ima po jedno domaćinstvo. U ostalim selima nema ni jedno domaćinstvo s devet i deset osoba po domaćinstvu.

Mladići, djevojke, ženidbe, udaje, bračne zajednice, rađanje djece

Budućnost ljudskoga bića na zemlji zavisi od nekoliko posloženih okolnosti. Nabrojiti ću neke: rađanje djece, zarazne bolesti, ekonomsko i materijalno stanje u zajednici, razvoj medicine, moralna načela i zakoni, socijalni zakoni i načela, psihološki, religiozni, ženidba i udaja, te sama želja bračnih supružnika da imaju ili da nemaju dijete ili djecu.

Ženidba i udaja su bitne kao polazište ljudskoga života. Muškarac i žena odlučuju se za ženidbu zato što se vole, a posljedica te ljubavi mogu, a ne moraju biti djeca. Ne mislim na različite vidove sprječavanja začeca nego kad kažem mogu a ne moraju mislim na one bračne zajednice u kojima su jedno ili obadvoje bračnih supružnika u nekom nedostatku glede začeca.

Budućnost ljudskoga života na zemlji zavisi i od dobi ženidbe, je li ženidba u prvim godinama zrelosti ili se oduljuje s ulaskom u brak. Granična dob u kojoj se kaže da su mladić i djevojka zreli za ženidbu danas se pomiče prema tridesetoj godini. Danas se rado govori da su godine za ženidbu između 25 i 30. Prije nekoliko desetljeća smatralo se da su godine zrelosti za ženidbu između 20 i 25. Međutim, danas se prakticira dob za ženidbu između dvadesetpete i tridesete godine života. Takav stav imaju i roditelji mladića i djevojaka, pa i cijela društvena zajednica, a takvo mišljenje u praksu su preuzeli i mladi. Ženidbe se danas oduljuju u kasnije godine. Kada kažem kasnije, govorim sve bliže o tridesetoj.

U oduljivanju ulaska u brak mnogi mladići i djevojke ne uspiju sačuvati u dugom mladenačkom razdoblju djevojku, ili djevojke mladića, pa kada nadođu godine za ženidbu često se nađu bez drugoga para. Tada počinju tumarati tamo - amo. Kad vide da ne mogu pronaći drugi par, a godine nadošle, počinju razmišljati ovako: ako nađem djevojku ili djevojka mladića, ženit ću se, a ako ne, ne ću se ni ženiti, niti ću se udavati. Vrijeme je mnoge prevarilo i zaskočilo. Olako su u mladenačkom razdoblju birali i probirali, a kad je nadošlo vrijeme za ženidbu, našli su se daleko jedno od drugoga.

Ipak, kod djevojaka je stanje malo ublaženo, jer većina djevojaka nakon razilaženja s jednim mladićem brže traže drugoga i u većim postotcima se udaju. Djevojke u razilaženju imaju izraženiji stav “ako ne za ovoga, može za drugoga”, tako se događa da djevojke odoše, udaše se, a mladići ostadoše neoženjeni.

Mladići i djevojke do tridesete godine života

Čula	24 mladića	26 djevojaka
Krivodol	12 mladića	11 djevojaka
Podgorje	12 mladića	4 djevojke
Selišta	9 mladića	11 djevojaka
Sretnice	22 mladića	19 djevojaka
Ukupno	79 mladića	71 djevojka

Mladići i djevojke između tridesete i četrdesete godine života

Čula	3 mladića	1 djevojaka
Krivodol	6 mladića	6 djevojaka
Podgorje	11 mladića	2 djevojke
Selišta	5 mladića	0 djevojaka
Sretnice	11 mladića	2 djevojke
Ukupno	36 mladića	11 djevojaka

Mladići i djevojke iznad četrdesete godine života

Čula	6 mladića	7 djevojaka
Krivodol	11 mladića	5 djevojaka
Podgorje	4 mladića	5 djevojaka
Selišta	12 mladića	3 djevojke
Sretnice	19 mladića	8 djevojaka
Ukupno	56 mladića	28 djevojaka

Statistika mladića i djevojaka u cijelom Kruševu

do 30 godina	79 mladića	71 djevojka
od 30 do 40 godina	36 mladića	11 djevojaka
iznad 40 godina	52 mladića	28 djevojaka

Kako vidimo u godinama života od tridesete do četrdesete, te u godinama života iznad četrdesete veći broj je neoženjenih mladića, a manji broj neudatih djevojaka.

Ukupno iznad trideset godina života imamo 88 mladića i 39 djevojaka.

Mladićima i djevojkama do trideset godina života nadamo se skorašnjoj ženidbi i udaji, za mladiće i djevojke iznad tridesete godine još se može računati na njihovu udaju ili ženidbu, a oni iznad četrdesete godine života, dakle njih 52 mladića i 28 djevojke, Bože daj da se ožene ili udaju.

Statistički podatci bračnih zajednica

Čula	72
Krivodol	55
Podgorje	42
Selišta	30
Sretnice	55
Ukupno	254

Statistiku bračnih zajednica razdijelio sam u dvije skupine: do 45 godine života jednoga od supružnika i iznad 45 godina jednoga od supružnika.

Statistike bračnih zajednica prema selima

Čula	do 45 godina 15	iznad 45 godina 57
Krivodol	do 45 godina 12	iznad 45 godina 43
Podgorje	do 45 godina 9	iznad 45 godina 33
Selišta	do 45 godina 9	iznad 45 godina 21
Sretnice	do 45 godina 10	iznad 45 godina 45
Ukupno	do 45 godina 55	iznad 45 godina 199

Rađanje djece

Rađanje djece u bračnim zajednicama u naše vrijeme događa se u prvim godinama braka. Rijetki se odluče roditi dijete nakon četrdesete godine života. Dakle 55 bračnih zajednica u župi su u mogućnosti rađanja, a 199 ih je izvan mogućnosti rađanja djece. Ovako velika razlika nastala je zbog velikog broja onih koji se ne odlučuju ulaziti u bračnu zajednicu. Trideset i šest mladića koji se nalaze između 30 i 40 godine života, ili onih pedeset dvoje koji se nalaze iznad četrdesete godine života, ukupno 88, su mladići koji su trebali ili trebaju smanjiti ovu veliku razliku starijih i mladih bračnih zajednica.

Udovci i udovice

Čula	udovaca 3	udovica 29	ukupno 32
Krivodol	udovca 4	udovica 23	ukupno 27
Podgorje	udovca 6	udovica 12	ukupno 18
Selišta	udovca 0	udovica 10	ukupno 10
Sretnice	udovaca 6	udovica 18	ukupno 24
Ukupno	udovaca 19	udovica 92	ukupno 111

Uzrasti do završetka srednje škole

U ovom naslovu nisam dijelio uzraste prema pedagoškim dobnim granicama; na djecu, dečke i curice, nego sam ih podijelio u tri razdoblja do šeste godine života, od sedme do četrnaeste, te od petnaeste do završetka srednje škole.

Broj djece od prve do šeste godine života

Čula	muška djeca 13	ženska djeca 8
Krivodol	muška djeca 10	ženska djeca 6
Podgorje	muška djeca 4	ženska djeca 3
Selišta	muška djeca 2	ženska djeca 3
Sretnice	muška djeca 5	ženska djeca 13
Ukupno	muška djeca 34	ženska djeca 33

Uzrasti od sedme do četrnaeste godine života

Čula	muškaraca 18	ženskih 20
Krivodol	muškaraca 14	ženskih 9
Podgorje	muškaraca 8	ženskih 6
Selišta	muškaraca 9	ženskih 5
Sretnice	muškaraca 12	ženskih 11
Ukupno	muškaraca 61	ženskih 51

Srednja škola

Čula	muškaraca 10	ženskih 10
Krivodol	muškaraca 6	ženskih 8
Podgorje	muškaraca 5	ženskih 1
Selišta	muškaraca 4	ženskih 3
Sretnice	muškaraca 11	ženskih 8
Ukupno	muškaraca 36	ženskih 30

Statistike u cijeloj župi od prve godine do završetka srednje škole

Čula	muškaraca 41	ženskih 38
Krivodol	muškaraca 30	ženskih 23
Podgorje	muškaraca 17	ženskih 10
Selišta	muškaraca 15	ženskih 11
Sretnice	muškaraca 28	ženskih 32
Ukupno	muškaraca 131	ženskih 114

Statistike uzrasta do 18. godine života u postocima u cijeloj župi

Ovo razdoblje čovjekova životnog vijeka prikazano je statistički u 18 godina života:

- prvo razdoblje od prve do šeste godine života (šest godina),
- drugo od sedme do četrnaeste (osam godina života),
- treće razdoblje srednje škola ili od četrnaeste do osamnaeste godine života (četiri godine).
- U cijelom razdoblju je rođeno 245 djece, a prosjek rađanja po godini bio je 13,6 rođenih.

Postotak rađanja u selima

Čula	4,38 rođenih u godini
Krivodol	2,94 rođenih u godin
Podgorje	1,50 rođenih u godini
Selišta	144 rođenih u godini
Sretnice	3,33 rođenih u godini

Mladići i djevojke između osamnaeste i tridesete godine života

Mogao bi se ovdje staviti i naslov “školovanje po završetku srednje škole”. Ipak je tema šira: o pohađanju učilišta (fakulteta) nakon srednje škole, o oženjenosti i neoženjenosti, o statističkom prikazu završene srednje škole bez nastavljanja školovanja na fakultetima, te o završetku srednje škole i nastavljanju usavršavanja na učilištima. Sve su to pokazatelji koji raduju ili koji žaloste.

Opći pogled. Pojedini kraj se prepoznaje po krajoliku, posebnostima koje su od Boga podarene kao i događajima iz prošlosti. Vrijednost kraja se mjeri i po poznatijim osobama koje su rođene, živjele ili djelovale u pojedinom kraju. Najbolji pokazatelj i predstavnik pojedinoga kraja je čovjek, stanovnik i svi žitelji kraja. Kruševo pripada Kruševljanima. Oni ga čine, predstavljaju kamo kod pošli.

Od bitnoga značenja za kraj je školstvo, razvoj školstva, uspjeh učenika u školi, završavanje osnovne naobrazbe, srednje, stjecanje diploma po završetku srednjoškolskoga obrazovanja te mogućnost rada na temelju završene srednje naobrazbe. Mogućnost rada, ne u smislu naći posao, radno mjesto, nego koliko učenik, srednjoškolac ili srednjoškolka uspješno završe školovanje da znaju raditi u svojem zanatu.

Pokazatelj kulture i razvoja pojedinoga kraja jest i u polaznicima na fakultete, učilišta, više i visoke škole.

Bitno je da pojedini kraj ima svojega učitelja, nastavnika, djelatnika u kulturi,

u zdravstvu, na vodećim mjestima, u poduzeću, razvoju, industriji. Od presudnog je značaja da sami ljudi, žitelji pojedinog kraja stanu na stranu kulture i razvoja. Važno je da se ljudi u pojedinom kraju međusobno poštuju, da nisu ljubomorni jedni na druge zbog radnog mjesta.

Radost je vidjeti na ulici redarstvenika iz dotičnoga kraja, matičara, ljekarnika, liječnika, učitelja, svećenika, časnu sestru. Dobar kraj iznjedri iz sebe sve dobre djelatnike.

Dobro je da u kraju uvijek ima osoba sa stečenim titulama preko postignutih uspjeha u školstvu te iskustvenom radu.

Statistički prikaz

Ovdje je sastavljen statistički prikaz mladića i djevojaka sa završenom srednjom školom i ne nastavljanje daljnjeg školovanja, te sa završenom srednjom školom i nastavljenim usavršavanjem na učilištima.

U ovom prikazu ubrajana su godišta od 18. godine života pa sve do 30. Zašto do tridesete? Obično su godine završavanja srednje škole 17. ili 18., a godine završetka fakulteta oko 25., ali kako ima i onih koji prijeđu i 25. godinu života, a ne završe fakultet stavio sam kao krajnju granicu 30. godinu.

Oni koji su se oženili ili udale, a po životnoj dobi su iz ovoga razdoblja, nisu pridruženi u ovaj prikaz. Oni su uključeni u statistike i prikaze bračnih zajednica.

Statistički pregled mladića i djevoaka od 18. do 30. godine živta

Čula	muških 24	ženskih 26
Krivodol	muških 12	ženskih 11
Podgorje	muških 12	ženskih 4
Selišta	muških 9	ženskih 11
Sretnice	muških 22	ženskih 19
Ukupno	muških 79	ženskih 71

Statistika završene srednje škole, a nije nastavljeno daljnje školovanje i statistika nastavljenoga školovanja na učilištima

Čula	- završena srednja škola 26 (muških 11, ženskih 15) - na fakultetu 24 (muških 13, ženskih 11)
Krivodol	- završena srednja škola 18 (muških 11, ženskih 7) - na fakultetu 5 (muški 1, ženskih 4)
Podgorje	- završena srednja škola 10 (muških 7, ženskih 3) - na fakultetu 6 (muških 5, ženskih 1)
Selišta	- završena srednja škola 13 (muških 6, ženskih 7) - na fakultetu 7 (muških 3, ženskih 4)
Sretnice	- završena srednja škola 23 (muških 16, ženskih 7) - na fakultetu 18 (muških 6, ženskih 12)
Ukupno	- završena srednja škola 90 (muških 51, ženskih 39) - na fakultetu 60 (muških 28, ženskih 32)

Pokazatelji prema Matici krštenih i Matici umrlih

Matice su uvijek bile pokazatelj stvarnog stanja u župi. Dopustimo im i ovaj puta da govore.

Ovaj naslov sam stavio da bi se vidjelo današnje stanje u Kruševu glede umiranja i rađanja, te da bi se moglo prema statistikama koje dolaze iz matica baciti pogled u budućnost.

Pokazatelji prema Maticama zadnjih dvadeset godina od 1993. do 2012.

U posljednjih dvadeset godina prema Matici krštenih kršteno je 385 djece, a prema Matici umrlih umrlo je 440 župljana. Dakle, prema maticama u zadnjih dvadeset godina 55 osoba je više umrlo nego što ih je rođeno i kršteno.

U posljednjih 20 godina 22 osobe su godišnje umirale, a 19,25 osoba se rađalo i krštavalo.

Pokazatelji prema Maticama od 1993. do 2002.

U prvih deset godina, od 1993. do 2002., prema Matici krštenih rođeno je i kršteno 204, a prema Matici umrlih umrlo je 220 osoba. Dakle, prema maticama u prvih deset godina, od 1993. do 2002., šesnaest (16) osoba je više umrlo nego što ih se rodilo i krstilo.

U prvih deset godina 22 osobe su godišnje umirale a 20,4 osobe su se godišnje rađale.

Pokazatelji prema Maticama od 2003. do 2012.

U drugih deset godina, od 2003. do 2012., prema Matici krštenih u Kruševu je rođeno i kršteno 121 osoba, a prema Matici umrlih umrlo je 220 osoba. Dakle, prema maticama u drugih deset godina devedeset i devet (99) osoba je više umrlo nego što ih se rodilo i krstilo.

U drugih deset godina godišnje su umirale 22 osobe, isto kao i u prvom desetljeću, a u ovom razdoblju rađalo ih se i krštavalo prosječno 12,1 osoba.

Izumiranje Kruševa

Kada se gleda u statistike osoba po domaćinstvu i kada se ima uvid u statistike koje pokazuju Matica krštenih i Matica umrlih te kada se sagledaju pojedina domaćinstva i starosna dob osoba u domaćinstvima, tada se može govoriti i o nepopularnoj riječi, kao što je izumiranje naroda ili demografske crne slutnje.

Osvrt i zaključci o rečenoj temi na temelju popisa pučanstva

Kada se općenito gleda na popis pučanstva, ne može se govoriti o apsolutno točnim statističkim mjerilima. Ponajprije kada se kaže da u Kruševu ima 61 domaćinstvo s jednom osobom, to ne znači da su sva ta domaćinstva pred zatvaranjem i izumiranjem. Ne mora biti riječ o izumiranju domaćinstva. Može biti, ima takvih nekoliko domaćinstava u kojima je jedna osoba, mlađa neoženjena ili neudata s mogućnošću ženidbe ili udaje, dakle ne mora značiti da je riječ o zatvaranju domaćinstva. Isto tako ondje gdje su dvije osobe, ne mora značiti da je riječ o dvije starije osobe, mogu to biti i dvije tek oženjene osobe. Gledajući domaćinstva s većim brojem osoba ni tu ne mora značiti da je domaćinstvo u pozitivnoj budućnosti, ima domaćinstava i s pet osoba ali su sve u poodmaklim godinama i to domaćinstvo ide k izumiranju i zatvaranju, a ne razvoju i pozitivnoj budućnosti.

Dakle, ni ona domaćinstva s jednom ili dvije osobe, ili ona domaćinstva s više osoba, ne usporavaju niti ubrzavaju izumiranje pučanstva u Kruševu. Sve ide nezaustavljivo, kako u Kruševu, tako i u cijeloj Hercegovini. Ne treba biti ni pesimist ni optimist nego je potrebo gledati stvarno stanje i stvarne pokazatelje, paragrafe i grafikone i doći će se do nekih zaključaka. Ovaj put, htjeli priznati ili ne, zaključci bole, zaustavljaju pogled na brojkama. Jednostavno čovjek uzdahne i sam za sebe kaže “nije dobro”.

Uzimajući u obzir svakogodišnji plus i minus zbrajajući, oduzimajući, dijeleći i množeći došao sam do sljedećih podataka o stanju domaćinstva

i pučanstva u Kruševu od danas pa do 2030. Godinu 2030. uzeo sam iz nebitnih razloga, mogao sam uzeti i neku drugu, ali sam se zaustavio na toj godini.

Broj domaćinstava po selima danas i 2030.

Čula	sadašnje stanje 86	stanje 2030. (51)
Krivodol	sadašnje stanje 70	stanje 2030. (45)
Podgorje	sadašnje stanje 55	stanje 2030. (37)
Selišta	sadašnje stanje 46	stanje 2030. (35)
Sretnice	sadašnje stanje 84	stanje 2030. (62)
Ukupno	sadašnje stanje 341	stanje 20130. (230)

Broj osoba po selima danas i 2030.

Čula	sadašnje stanje 323	stanje 2030. (253)
Krivodol	sadašnje stanje 241	stanje 2030. (191)
Podgorje	sadašnje stanje 168	stanje 2030. (132)
Selišta	sadašnje stanje 137	stanje 2030. (115)
Sretnice	sadašnje stanje 275	stanje 2030. (231)
Ukupno	sadašnje stanje 1.144	stanje 2030. (922)

Prema paragrafima koje sam uzimao u obzir do 2030. u pojedinom selu bilo bi manje domaćinstava i manji broj osoba

Čula	manje 35 domaćinstava	manje 70 osoba
Krivodol	manje 25 domaćinstava	manje 50 osoba
Podgorje	manje 18 domaćinstava	manje 36 osoba
Selišta	manje 11 domaćinstava	manje 22 osobe
Sretnice	manje 22 domaćinstva	manje 44 osobe
Ukupno	manje 111 domaćinstava	manje 22 osobe

Osvrt i pokazatelji na rečenu temu prema Matici krštenih i umrlih.

U prikazanim statistikama na temelju Matice krštenih i Matice umrlih prikazano je stvarno stanje u posljednjih dvadeset godina (od 1993. do 2012.) te razdvojeno opet u dva desetljeća (od 1993. do 2002. i od 2003. do 2012.). Prema maticama u posljednjih dvadeset godina godišnje su umirale 22 osobe. Rađanje i krštavanje godišnje je bilo 19,25 osoba. Reklo bi se da je stanje s tri osobe razlike i ne toliko alarmantno, ali zbog događanja u zadnjih deset godina može se govoriti o alarmantnom stanju. Naime, prema uvidu u statistike, umiranje se nastavilo kako je i započelo 1993., ali rađanje i krštavanje u prvom desetljeću u usporedbi s drugim desetljećem je neusporedivo. U prvom desetljeću 16 osoba je više umrlo nego ih se rodilo, a u drugom desetljeću 99 osoba je više umrlo nego ih se rodilo. Ili, u prvom desetljeću godišnje su se rađale i krštavale 20,4 osobe, a u drugom desetljeću 12,1 dakle, skoro upola manje.

Po predviđanju stanja do 2030. koje se daje zaključiti i predvidjeti na temelju slijeda iz matica od 2012. do 2030., (18 godina) ako bi se nastavilo umirati kao što se umiralo od 1993., dakle, po 22 osobe ili kako se umiralo u zadnjih deset godina ponovo godišnje po 22 osobe, tada bi u Kruševu u sljedećih 18 godina umrlo 396 osoba.

Ako bi se nastavilo rađati onoliko djece kako je to bilo u posljednjih dvadeset godina, tada bi se za sljedećih 18 godina trebalo roditi 346,5 osoba, ali na žalost na temelju matica u zadnjih deset godina stanje je kudikamo drugačije i najvjerojatnije tim će se putem i u budućnosti krenuti s rađanjem i krštavanjem. U posljednjih deset godina (od 2003. do 2012.) godišnje se rađalo 12,1 osoba. Najvjerojatnije taj će prosjek i ostati, ako se ne bude i smanjivao. Prema tome, u prosjeku u sljedećih 18 godina roditi će se u Kruševu 217,8 osoba. Dakle, umrijet će negdje oko 346 osoba, a roditi će se 217. Razlika je velika: 129 osoba će više umrijeti nego ih se roditi.

Zaključak

Na temelju popisa pučanstva i na temelju Matice krštenih i Matice umrlih, ako se nastavi sadašnje stanje umiranja i rađanja u Kruševu će 2030. biti 111 domaćinstava manje, a između 129 i 222 osobe manje.

Pohađanje misa kroz godinu

Vjernici su dužni kroz godinu redovito sudjelovati na nedjeljnim i blagdanskim misnim slavljinama, a bilo bi dobro i preporuča se redovito sudjelovanje i na drugim misnim i liturgijskim slavljinama kroz godinu.

U posljednjih dvadesetak godina, preko sredstava javnoga mnijenja, želi se postići što manje sudjelovanje katolika na liturgijskim slavljinama. Na različite načine se utječe na vjernike da se crkve isprazni. Različiti su pokreti, načini i sredstva kojima je to cilj. Evo nekih pokreta, načina i sredstava kojima se pokušava utjecati na vjernika da prestane ići u crkvu:

- *radikalni - borbeni stil* i sredstva, prijetnje i prisile, kojim se želi nekoga zapriječiti da ne ide na misu, u crkvu, da se ne druži ni s kime ni s čime što je religioznog karaktera, a ako se ne poslušati slijede represivne mjere.

- *nihilistički stil*, cilj mu je umanjiti vrijednost svetoga, negativistički pristup svemu onome što je sveto, duhovno, moralno, crkveno, obraćanje pozornosti na sve moguće neistine, izmišljotine, stalno prepričavanje neistina s idejom da postanu uvjerljivije, laž tri puta prepričana nekome postaje istina...

- *relativistički stil* tumači kako je sve relativno. Tim stilom može biti ovako može i onako, dobro je jedno dobro je i drugo, dobro je bijelo ali

dobro je i crno, sve se može, ništa nije zabranjeno, ništa nije određeno, ništa nije naređeno, dobro je koketirati i sa sotonom, sve je dopušteno i nitko ne smije ništa braniti...

- *globalistički stil* izbacila svoju nauku i teoriju pa kaže to je trend cijeloga svijeta, u cijelom svijetu je tako, svugdje su crkve i druga religiozna središta prazna pa zašto ne bi bili i kod nas, tamo nitko ne ide na misu, zašto vi idete...

- *ateistički stil*, to je stil kojim se negira Boga pa kada ga nema zašto mu se klanjati i zašto ga slaviti...

- *ismijavanje i ponižavanje*, u ovome stilu dopušteno je sve ismijavati, ponižavati, vrijeđati. Ponižava se riječ Božju, Boga, svetinje, sveto, svećenika, redovnika, redovnicu, vjernika, nauk Crkve, vjerske istine, dogme... Umanjuje se značenje Božjih zapovjedi, posebno šeste i devete (svetost mladenačkog i obiteljskog života). Ovim stilom želi se prikazati svećenike i sve crkvene ustanove kao crne, mračne, nehumane, nemoralne, ustanove i ljude s maskama, parolama, privlačnim natpisima...

- *stil vozača*, to je onaj stil kojim se doveze članove obitelji pred crkveno dvorište, iskrca ih se i ide se nekamo potrošiti vrijeme, te se dođe ponovo na istovarno i utovarno mjesto i tako iz nedjelje u nedjelju, šalje se određena poruka...

- *gnostički stil* kojim se ne negira Boga, ne želi se reći teoretski da ne postoji, ali se ponaša tako kao da ne postoji. Gnosticari deklarativno kažu Bog postoji, ali je nepotreban, ne poznajem ga, ne želim ga, ustanova Crkve je nepotrebna, suvišna...

- *demokratski stil*, nema naređivanja, sve se treba dogovoriti, većina odlučuje, većina se pita, a kamo vodi nije to važno, treba većinu poslušati.

- *stil kritike javnoga mijenja*, tamo gdje je moć, gdje je utjecaj na medije, tu se želi postići i kritički, pa i kritizerski pristup svemu što je crkveno, što je sveto, što je duhovno.

Statistički pregled pohađanja misa u župnoj crkvi

Popis sam vršio pošavši od kuće do kuće i pristupao svakom članu obitelji pojedinačno. Treba imati u vidu da su statistike uvijek u manjem postotku varljive, ali su one ipak pokazatelj stanja.

Statistike su pisane prema pokazateljima pohađanja misa u župnoj crkvi, ne odnose se na ono što pojedini znaju naglasiti kako su bili u drugoj crkvi, na drugom mjestu. A da se svake nedjelje ide u drugu crkvu i u drugo mjesto, to je priča za ne povjerovati.

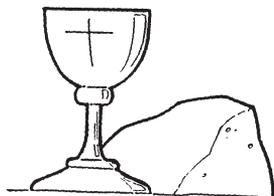
U godini ima 52. nedjelje i 4. zapovjedne svetkovine. To su dani kada Katolička Crkva obvezuje katolika na sudjelovanje u liturgijskom slavlju.

U statističkom pregledu pohađanja nedjeljnih i blagdanskih misa stavio sam više naslova, odnosno upitnika, preko kojih sam vršio popis. Naslovi su:

- Pohađali sve nedjeljne i blagdanske mise kroz godinu
- Nedjeljne i blagdanske mise pohađali dva puta mjesečno
- Nedjeljne i blagdanske mise pohađali jedanput mjesečno
- Nedjeljne i blagdanske mise pohađali od 2 do 6 puta godišnje
- Na misu dolazili za Božić, Uskrs i na mise za pokojne
- Na misu nisu nikada dolazili starci, bolesni i djeca
- Ne žive stalno u Kruševu (studenti, radnici...)
- Na misu ne dolaze nikada, mogu a ne će

Svake nedjelje i zapovjedanoga blagdana

- Čula: 59
- Krivodol: 60
- Podgorje: 55
- Selišta: 40
- Sretnice: 88
- Ukupno: 302.

Svake druge nedjelje

- Čula: 101
- Krivodol: 68
- Podgorje: 39
- Selišta: 33
- Sretnice: 62
- Ukupno: 303

Mjesečno

- Čula: 54
- Krivodol: 44
- Podgorje: 25
- Selišta: 17
- Sretnice: 45
- Ukupno: 185

Dva do šest puta godišnje

- Čula: 30
- Krivodol: 22
- Podgorje: 8
- Selišta: 12
- Sretnice: 28
- Ukupno: 100

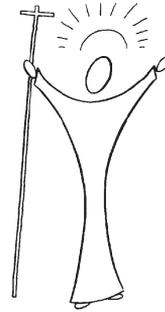
Božić, Uskrs i mise za pokojne

- Čula: 21
- Krivodol: 15
- Podgorje: 16
- Selišta: 21
- Sretnice: 14
- Ukupno: 87

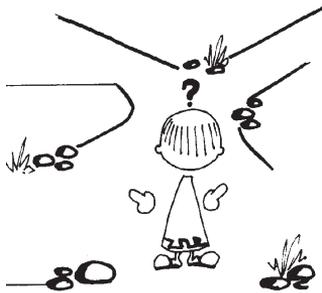
Nikada: starci i bolesnici

- Čula: 19
- Krivodol: 13
- Podgorje: 13
- Selišta: 9
- Sretnice: 15
- Ukupno: 68

Nikada: djeca

- Čula: 11
- Krivodol: 7
- Podgorje: 4
- Selišta: 2
- Sretnice: 14
- Ukupno: 38

Nisu stalno u Kruševu

- Čula: 7
- Krivodol: 6
- Podgorje: 5
- Selišta: 1
- Sretnice: 0
- Ukupno: 19

Nikada: mogu, a ne će

- Čula: 22
- Krivodol: 6
- Podgorje: 2
- Selišta: 2
- Sretnice: 16
- Ukupno: 48

Isprike nedolaska na misu

- Ići ću kad mi se ide, bez ikakve prisile.
- Što će mene netko prisiljavati i nagovarati.
- Kad me netko nagoni, za inat ne ću.
- Kakva misa, jedino se nedjeljom mogu naspavati.
- Kasno sam legao i tko će ustati na misu.
- Ni ostali ne idu ne ću ni ja.
- Sezona je lova, pa se ide u lov.
- Bio sam u gostima.
- Imao sam goste.
- Imam turnir, pa na misu nisam mogao.
- Organizirali smo izlet, pa misu ne možemo uklopiti.
- Ružno je vrijeme, a tko bi po ovakvom vremenu išao na misu.
- Ako je misa ranije, tko će tako rano.
- Ako je misa kasnije, tko će tako kasno.

Komentari s mise o župniku

- Ako misa kratko traje, kaže se: našem se župniku uvijek žuri.
- Ako misa duže traje, kaže se: kad će više završiti, ovo već vječno traje.
- Kad misa normalno traje, kaže se: naš župnik uvijek jedno te isto.
- Kad je propovijed jednostavna, kaže se: ovo bi i ja mogao pridikati.
- Kad je propovijed o upozorenjima kaže se: samo nam dijeli lekcije.
- Kad je propovijed teološki satkana: pravi se prepametan.
- Kad se govori o zakonima: ne zanima ga svakodnevna problematika.
- Kad se naglašava svakodnevnicu: opet on o politici.

Komentari o pjevačima

- Ako su pjevači preglasni: što se deru.
- Ako su pjevači tih: daj guknite.
- Ako su poznate pjesme: oni uvijek isto diple.
- Ako su pjesme nove: čemu ove novotarije.
- Ako pjevaju djeca: pa nije ovo dječji vrtić.
- Ako pjevaju mladi: još nam fali disko.

Drugi komentari

- Kad je crkva hladna, kaže se: još ću se u njoj i prehladiti.
- Kad je zagrijana, kaže se: pa zar se ovdje moram znojiti.
- Kad se kupi lemuzina, govori se: a što će mu opet novci.
- Kad se traži novac za obnovu crkve: Crkva ima novca neka obnavlja.

Što sve župljani traže od župnika

- Da znade poimence sve župljane.
- Da uvijek bude otvoren za sve probleme ljudi.
- Da jasno gleda u budućnost.
- Da je uvijek nasmijan.
- Da svake nedjelje održi originalnu i zanimljivu propovijed.
- Da dobro pjeva i ima dobru dikciju.
- Da ima srce za sve i da ne očekuje priznanja ili ohrabrenja.
- Da daje odgovor na sva životna pitanja.
- Da svaki dan ide u posjet starima, bolesnima i potrebnima.
- Da uvijek bude u uredu kada kome zatreba.
- Da bude napredan i blizak mladima.
- Da bude konzervativan kad su u pitanju stariji.
- Da bude spreman na svaku uslugu dan i noć.
- Da bude darežljiv za siromahe.
- Da točno isplanira sve obveze i termine.
- Da podnese svaku kritiku i ukor.
- Da podržava one koji su redovito na misi.
- Da ima razumijevanja za one koji su se od crkve udaljili.
- Da prepusti na sakramente i one koji ne dolaze na pripravu.
- Da organizira sve potrebne gradnje u župi pa i u mjestu.
- Da se brine za održavanje groblja, održavanje okoliša.
- Da se razumije u suvremenu tehniku i informatiku.
- Da ne vozi dobro auto.
- Da bude dobar administrator i upravljač crkvenim imanjima.
- Da bude skroman, jednostavan, ali i odlučan i nepokolebljiv.
- Da poštuje propise.
- Da ne pije, da ne puši, da se ne kreće u bilo kakvim društvima.

- Da se ne miješa u privatni život svojih župljana
- Kada ostanu bez svećenika, traže od biskupa da im pošalje drugoga.
- Nisu baš naklonjeni da im sin ili kći idu u svećenike i redovnike.

**Po Kristu, i s Kristom, i u Kristu
tebi Bogu , Ocu svemogućemu,
svaka čast i slava
u sve vijeke vjekova.
AMEN.**

SADRŽAJ

Popis župljana - napomene	str. 1
Popis župljana 2013.	str. 2
Prfosjek i broj osoba po domaćinstvima	str. 3
Mladići, djevojke, ženidbe, udaje, bračne zajednice, rađanje djece	str. 4
Mladići i djevojke do 30. godine života	str. 5
Statistički podatci bračnih zajednica	str. 7
Rađanje djece	str. 7
Udovci i udovice	str. 8
Uzrasti do završetka srednje škole	str. 8
Broj djece do 6. godine života	str. 8
Uzrasti od sedme do četrnaeste godine	str. 8
Srednja škola.....	str. 9
Statistike u cijeloj župi.....	str. 9
Postotak rađanja	str. 9
Mladići i djevojke od 18. do 30. godine	str. 10
Statistički prikaz mladih	str. 11
Pokazatelji prema Maticama krštenih	str. 12
Izumiranje Kruševa	str. 13
Osvrt i zaključci i na popis pučanstva	str. 13
Osvrt prema Matici krštenih i umrlih	str. 15
Pohađanje misa kroz godinu	str. 16
Statistički pregled pohađanja misa	str. 19
Isprike nedolaska na misu	str. 21
Komentari s mise o župniku	str. 21
Komentari o pjevačima	str. 21
Drugi komentari	str. 22
Štop sve župljani traže od župnika	str. 22